

KÄYTTÖTURVALLISUUSTIEDOTE**HJ ABC ECO-Pro Powder, PE1TG, PE2TGH, PE6GEB,
PE12TG, PE2TGB**

Käyttöturvallisuustiedote täyttää asetuksen (EY) N:o 1907/2006, 2015/830 REACH (Euroopan parlamentin ja neuvoston asetus kemikaalien rekisteröinnistä, arvioinnista, lupamenettelyistä ja rajoituksista), liitteen II vaatimukset.

KOHTA 1: Aineen tai seoksen ja yhtiön tai yrityksen tunnistetiedot

Julkaisupäivä 17.08.2018

1.1. Tuotetunniste

Kauppanimi HJ ABC ECO-Pro Powder, PE1TG, PE2TGH, PE6GEB, PE12TG, PE2TGB
Synonyymit Sammutinjauhe, HOUSEGARD, CGS, FIRE24
Tuotekoodi 600219-60, 600221-60, 600071-60, 600043-60, 600044-60, 600050-60,
600083-60

1.2 Aineen tai seoksen merkitykselliset tunnistetut käytöt ja käytöt, joita ei suositella

Tuoteryhmä Sammutin
Aineen/seoksen käyttö Palonsammutusjauhe
Ammattikäyttöön

1.3 Käyttöturvallisuustiedotteen toimittajan tiedot**Jakelija**

Yrityksen nimi GPBM Nordic Oy
Postiosoite Teknobulevardi 3 – 5
Postinumero 01530
Paikkakunta Vantaa
Maa Suomi
Puhelin (0)2-478 1000
Faksi (0)2-478 1010
Sähköposti info@gpbmnordic.se
Verkkosivu www.gpbatteries.no
Yhteyshenkilön nimi Frank Willy Ottesen

1.4. Hätäpuhelinnumero

Hätänumero Puhelin: 09-471 977 (suora), 09-4711 (vaihde)
Kuvaus: Myrkytystietokeskus

KOHTA 2: Vaaran yksilöinti

2.1 Aineen tai seoksen luokitus

CLP-luokitus, huomautuksia

Luokittelu asetuksen (EY) N:o 1272/2008 mukaisesti: Ei luokiteltu.

2.2. Merkinnot

Muut huomautukset merkinnöistä (CLP)

Tuotetta ei tarvitse merkitä EU-direktiivien tai vastaavien kansallisten säädösten mukaan.

2.3. Muut vaarat

PBT / vPvB

Seos ei täytä nykyisiä PBT-kriteerejä (Persistent, Bioaccumulative and Toxic = Pysyvä, kertyvä ja myrkyllinen) tai vPvB-kriteerejä (very Persistent and very Bioaccumulative = Erittäin pysyvä ja erittäin kertyvä).

KOHTA 3: Koostumus ja tiedot aineosista

3.2. Seokset

Aineosan nimi	Tunnistaminen	Luokitus	Sisältö	Huomautuksia
Ammoniumdivetyortofosfaatti	CAS-numero: 7722-76-1 EY-numero: 231-764-5 REACH-rek.nro: 01-2119488166-29		20 – 40 %	
Ammoniumsulfaatti	CAS-numero: 7783-20-2 EY-numero: 231-984-1 REACH-rek.nro: 01-2119455044-46		40 -80 %	

KOHTA 4: Ensiaputoimenpiteet

4.1. Ensiaputoimenpiteiden kuvaus

Yleistä	Hätäpuhelinnumero: katso kohta 1.4.
Hengitystiet	Raitis ilma ja lepo. Ota yhteys lääkäriin, jos vaiva jatkuu.
Ihokosketus	Riisu saastuneet vaatteet. Poista irtahiukkaset iholta. Pese iho saippualla ja vedellä. Ota yhteys lääkäriin, jos vaiva jatkuu.
Silmäkosketus	Huuhto huolellisesti vedellä usean minuutin ajan. Silmäluomet pidetään auki. Poista mahd. piilolinssit. Ota yhteys lääkäriin, jos vaiva jatkuu.
Nieleminen	Anna heti pari lasillista maitoa tai vettä, jos vahingoittunut on täysin tajuissaan. Ei saa oksennuttaa. Ota yhteys lääkäriin, jos vaiva jatkuu.

4.2 Tärkeimmät oireet ja vaikutukset, sekä välittömät että viivästyneet

Välittömät oireet ja vaikutukset

Pöly korkeissa pitoisuuksissa voi ärsyttää limakalvoja.
Voi aiheuttaa ohimenevää silmien ärsytystä.

Tuotteen nielaiseminen saattaa aiheuttaa epämukavan olon.

4.3. Mahdollisesti tarvittavaa välitöntä lääketieteellistä apua ja erityishoitoa koskevat ohjeet

Muut tiedot Oireiden mukainen hoito.

KOHTA 5: Palontorjuntatoimenpiteet

5.1 Sammutusaineet

Soveltuvat sammutusvälineet Tämä tuote on palon sammutusaine.

Soveltumattomat sammutusvälineet Älä käytä voimakasta vesisuihkua.

5.2 Aineesta tai seoksesta johtuvat erityiset vaarat

Palo- ja räjähdysvaarat Tuote ei ole palava.

Vaaralliset palamistuotteet Voivat sisältää, mutta eivät rajoitu näihin: Fosforipentoksidia. Ammoniakkia.

5.3. Palontorjuntaa koskevat ohjeet

Henkilösuojaimet Käytä paineilmanamaria jos tuote on syttynyt palamaan. Poistumisen aikana käytetään hyväksytyä naamaria. Katso muutoin kohta 8.

Muut tiedot Saastunut sammutusvesi on kerättävä erilleen eikä sitä saa laskea viemäriin. Sammutusveden jatkokäsittely on hoidettava paikallisten viranomaisten määräysten mukaan.

KOHTA 6: Toimenpiteet onnettomuuspäästöissä

6.1 Varotoimenpiteet, henkilösuojaimet ja menettely hätätilanteessa

Henkilökohtaiset varotoimet Huolehdittava tehokkaasta ilmanvaihdosta. Varottava pölyn hengittämistä. Vältä pölyn muodostumista ja sen leviämistä. Käytä henkilökohtaisia suojaimia, katso kohta 8.

6.2. Ympäristöön kohdistuvat varotoimet

Ympäristövarotoimet Estettävä pääsy viemäriin tai ympäristöön.

6.3. Suojarakenteita ja puhdistusta koskevat menetelmät ja -välineet

Puhdistaminen Lakaistava ja kerättävä huolellisesti. Kerätään sopiviin astioihin ja käsitellään jätteenä (katso kohta 13). Huuhtelee vuotoalue vedellä.

6.4 Viittaukset muihin kohtiin

Muita ohjeita Katso myös kohdat 8 ja 13.

KOHTA 7: Käsittely ja varastointi

7.1 Turvallisen käsittelyn edellyttämät toimenpiteet

Käsittely

Järjestettävä riittävä ilmanvaihto.
Varottava pölyn hengittämistä. Varottava pölyn leviämistä. Käytä henkilökohtaisia suojaimia.

Suojaavat toimenpiteet**Ohjeita yleiseen työhygieniaan**

Pese kädet valmisteen käytön jälkeen. Työvaatteet ja suojaimet riisuttava ennen ruokailua. Älä syö, juo tai tupakoi työskennellessäsi tuotteen parissa. Pese saastuneet vaatteet.

7.2 Turvallisen varastoinnin edellyttämät olosuhteet, mukaan luettuina yhteensopimattomuudet**Varastointi**

Varastoidaan alkuperäisessä säiliössä huoneen lämmössä.
Suojaaa kosteudelta.

Turvallisen varastoinnin olosuhteet**Huomioita varastoinnista**

Varastoidaan erillään: Vahvoista hapettavista aineista. Vahvoista hapoista.
Vahvoista emäksistä.

7.3 Erityinen loppukäyttö**Erityiset käyttötavat**

Katso kohta 1.2.

KOHTA 8: Altistumisen ehkäiseminen ja henkilönsuojaimet**8.1 Valvontaa koskevat muuttujat**

Aineosan nimi	Tunnistaminen	Altistusraja-arvot	Vuosi
Ammoniikki, vedetön	CAS-numero: 7664-41-7	HTP-arvo (8 h) : 20 ppm HTP-arvo (8 h) : 14 mg/m ³ HTP-arvo (15 min) Arvo: 50 ppm HTP-arvo (15 min) Arvo: 36 mg/m ³	
Fosforipentoksidi	CAS-numero: 1314-56-3	Kattoarvo Kattoarvo: 1 ppm Kattoarvo Kattoarvo: 5,9 mg/m ³	
Muut tiedot raja-arvoista	Ei sisällä aineita, joille on annettu HTP-arvoja Tulipalossa savukaasut saattavat sisältää myrkyllisiä aineita, kuten fosforipentoksidia ja ammoniakkia. Viitteet (lait/määräykset): HTP-arvot 2016. Haitallisiksi tunnetut pitoisuudet.		

8.2 Altistumisen ehkäiseminen**Toimenpiteet altistumisen estämiseksi****Tekniset toimenpiteet altistumisen estämiseksi**

Kaikki käsittely hyvin ilmastoidussa tilassa.
Henkilönsuojaimien tulee olla CE-merkittyjä ja ne on valittava valmistajan avustuksella. Suositellut suojaimet ja annetut standardit ovat suuntaa antavia. Standardien viimeistä versiota on käytettävä. Kulloiseenkin työpaikkaan tai

–tehtävään liittyvä riskienarviointi saattaa johtaa muihin suojelutoimenpiteisiin. Suojainten soveltuvuus ja kestävyys riippuu tuotteen käytöstä.

Silmien tai kasvojen suojaus

Silmien suojaus	Käytettävä pölytiivitä suojalaseja jos on pölyn muodostumisen vaara.
Silmien lisäsuojaus	Työpaikalla on oltava silmäsuihku. Joko kiinteä, juomavesiverkkoon liitetty silmäsuihkuyksikkö (mieluiten lämmitetyllä vedellä), tai siirrettävä, kertakäyttöinen yksikkö (silmahuuhtelupullo).
Viittaus standardiin	SFS-EN 166 (Henkilökohtainen silmiensuojaus. Vaatimukset).

Käsien suojaus

Käsien suojaus	Käytä asianmukaisia hanskoja työtehtäviin. Tuote on kiinteä ja ei voi imeytyä käsinemateriaalien läpi.
Läpitukenkuvuusaika	Huomautukset: Ei sovellettavissa, kun tuote on kiinteässä muodossa.
Käsineen materiaalin paksuus	Huomautukset: Käsineiden paksuus on selvitettävä suojakäsine-toimittajalta.
Viittaus standardiin	SFS-EN 420 (Suojakäsineet. Yleiset vaatimukset ja testausmenetelmät). SFS-EN 374 (Kemikaaleilta ja mikro-organismeilta suojaavat käsineet).

Ihonsuojaus

Ihon suojaus (muualla kuin käsissä)	Normaalit työvaatteet.
-------------------------------------	------------------------

Hengityksensuojaus

Hengityksensuojaus	Käsiteltäessä suuria määriä tai ilmanvaihdon ollessa puutteellinen käytettävä: Pölynaamari.
Viittaus standardiin	SFS-EN 143 (Hengityksensuojaimet. Hiukkassuodattimet. Vaatimukset, testaus, merkintä).

Asianmukainen ympäristön altistumisen hallinta

Ympäristöaltistumisen torjuminen	Vältettävä päästämistä ympäristöön.
----------------------------------	-------------------------------------

KOHTA 9: Fysikaaliset ja kemialliset ominaisuudet

9.1 Fysikaalisia ja kemiallisia perusominaisuuksia koskevat tiedot

Olomuoto	Jauhe. Hiukkasten kokojakautuma % (EN615 metodi 2): ≥ 40 µm 32,0 ± 8,0 ≥ 63 µm 22,0 ± 8,0 ≥ 125 µm 7,0 ± 5,0
Väri	Sininen.
Haju	Hajuton.
Hajukynnys	Huomautukset: Ei relevantti.
pH	Huomautukset: Tietojen puute.

Sulamispiste / sulamisalue	Huomautukset: Tietojen puute.
Kiehumispiste ja -alue	Huomautukset: Ei relevantti.
Leimahduspiste	Huomautukset: Ei relevantti.
Haihtumisnopeus	Huomautukset: Ei relevantti.
Syttyvyys (kiinteä, kaasu)	Ei relevantti.
Räjähdyksäraja	Huomautukset: Ei relevantti.
Höyrynpaine	Huomautukset: Ei relevantti.
Höyryn tiheys	Huomautukset: Ei relevantti.
Tiheys	Arvo: 0,77 -0,91 kg/l
Vesiliukoisuus	Tietojen puute.
Jakaantumiskerroin: n-oktanolii/vesi	Huomautukset: Tietojen puute.
Itsesyttyvyys	Huomautukset: Tuote ei ole itsestään syttyvä.
Hajoamislämpötila	Huomautukset: Tietojen puute.
Viskositeetti	Huomautukset: Ei relevantti.
Räjähätvyys	Ei ole räjähtävä.
Hapettavuus	Ei hapettava.

9.2 Muut tiedot

Muut fysikaaliset ja kemialliset ominaisuudet

Fysikaaliset ja kemialliset ominaisuudet	Kosteuspitoisuus: < 0,25%
--	---------------------------

KOHTA 10: Stabiilisuus ja reaktiivisuus

10.1 Reaktiivisuus

Reaktiivisuus	Testituloksia ei ole käytettävissä.
---------------	-------------------------------------

10.2 Kemiallinen stabiilisuus

Stabiilisuus	Tuote on stabiili annettuja varasto- ja käyttöehtoja noudatettaessa.
--------------	--

10.3 Vaarallisten reaktioiden mahdollisuus

Vaarallisten reaktioiden mahdollisuus	Vaarallisia reaktioita ei tunneta normaaleissa käyttöolosuhteissa. Saattaa tapahtua kosketuksessa tiettyjen kemikaalien kanssa (katso kohta 10.5).
---------------------------------------	--

10.4 Vältettävät olosuhteet

Vältettävät olosuhteet	Suojaa kosteudelta.
------------------------	---------------------

10.5. Yhteensopimattomat materiaalit

Vältettävät materiaalit	Vahvoja hapettavia aineita. Vahvoja happoja. Vahvoja emäksiä.
-------------------------	---

10.6 Vaaralliset hajoamistuotteet

Vaaralliset hajoamistuotteet

Ei tarpeen normaaleissa olosuhteissa. Katso myös kohta 5.2.

KOHTA 11: Myrkyllisyyteen liittyvät tiedot

11.1 Tiedot myrkyllisistä vaikutuksista

Muita myrkyllisyystietoja

Ammoniumdivetyortofosfaatti (CAS-nro 7722-76-1):

LD50 (suun kautta, rotta): 5750 mg/kg

LD50 (ihon läpi, rotta): > 7940 mg/kg

Ammoniumsulfaatti (CAS-nro 7783-20-2):

LD50 (suun kautta, rotta): 4540 mg/kg

LD50 (ihon läpi, rotta): > 2000 mg/kg

LC50 (hengitettynä, rotta, 8t): > 1000 mg/m³

NOAEL (pitkäaikaiset vaikutukset suun kautta, eläin/uros, 2 vuotta): 256 mg/kg

NOAEL (pitkäaikaiset vaikutukset suun kautta, eläin/naaras, 2 vuotta): 284 mg/kg

Lähde: kirjallisuus

Muut terveysvaaroja koskevat tiedot

Välittömän myrkyllisyyden arviointi

Saatavilla olevien tietojen perusteella luokituskriteerit eivät täyty.

Ihosyövyttävyyden / ihoärsytyksen arviointi

Saatavilla olevien tietojen perusteella luokituskriteerit eivät täyty.

Silmävaurion / -ärsyttävyyden arviointi

Saatavilla olevien tietojen perusteella luokituskriteerit eivät täyty.

Hengitysteiden herkistymisen arviointi

Saatavilla olevien tietojen perusteella luokituskriteerit eivät täyty.

Ihon herkistymisen arviointi

Saatavilla olevien tietojen perusteella luokituskriteerit eivät täyty.

Mutageenisuuden arviointi

Saatavilla olevien tietojen perusteella luokituskriteerit eivät täyty.

Syöpävaarallisuuden arviointi

Saatavilla olevien tietojen perusteella luokituskriteerit eivät täyty.

Lisäänymismyrkyllisyyden arviointi

Saatavilla olevien tietojen perusteella luokituskriteerit eivät täyty.

Elinkohtaisen myrkyllisyyden arviointi - kerta-altistuminen, luokitus

Saatavilla olevien tietojen perusteella luokituskriteerit eivät täyty.

Elinkohtaisen myrkyllisyyden arviointi - toistuva altistuminen, luokitus

Saatavilla olevien tietojen perusteella luokituskriteerit eivät täyty.

Aspiraatiovaaraluokituksen arviointi

Saatavilla olevien tietojen perusteella luokituskriteerit eivät täyty.

Altistumisen oireet

Jos nielty

Alhainen akuutti vaara. Nieltynä voi kuitenkin aiheuttaa ärsytystä ja huonovointisuutta.

Jos tuotetta hengitetty

Pöly korkeina pitoisuuksina voi ärsyttää hengityselimiä.

Jos roiskeita silmiin

Voi aiheuttaa tilapäistä silmänärsytystä.

KOHTA 12: Tiedot vaarallisuudesta ympäristölle

12.1 Myrkyllisyys

Ekotoksisuus	<p>Ammoniumsulfaatti (CAS-nro 7783-20-2): LC50 (kala, 96t): 53 mg/l ErC50 (vesikasvit, 48t): 169 mg/l</p> <p>Lähde: kirjallisuus</p> <p>Ei luokiteltu ympäristölle haitalliseksi. Tuotetta ei kuitenkaan saa päästää viemäriin tai vesistöihin tai varastoida paikassa, jossa se saattaa vaikuttaa pohja- tai pintavesiin.</p>
--------------	--

12.2 Pysyvyys ja hajoavuus

Pysyvyys ja hajoavuus, huomautuksia	Sisältää vain epäorgaanisen kemian. Biologisen hajoamisen määrittäminen eivät sovellu epäorgaanisille aineille.
-------------------------------------	---

12.3 Biokertyvyys

Biokertyvyyspotentiaali	<p>Ammoniumdivetyortofosfaatti (CAS-nro 7722-76-1): Log Pow: < 1 Biokertyvyyspotentiaali: ei rikastu organismeissa</p> <p>Ammoniumsulfaatti (CAS-nro 7783-20-2): Log Pow: – 5,1 Biokertyvyyspotentiaali: potentiaali on matala</p> <p>Lähde: kirjallisuus</p>
-------------------------	--

12.4 Liikkuvuus maaperässä

Liikkuvuus	Tietojen puute.
------------	-----------------

12.5 PBT- ja vPvB-arvioinnin tulokset

PBT-arvioinnin tulokset	Tämä tuote ei sisällä PBT-aineita.
vPvB-arvioinnin tulokset	Tämä tuote ei sisällä vPvB-aineita.

12.6 Muut haitalliset vaikutukset

Muut haittavaikutukset, huomautuksia	Vesistössä fosfori ruokkii leväkasvustoa aiheuttaen rehevöitymistä.
--------------------------------------	---

KOHTA 13: Jätteiden käsittelyyn liittyvät näkökohdat

13.1 Jätteiden käsittelymenetelmät

Määritä asianmukaiset hävittämismenetelmät	Hävitetään paikallisten viranomaisten määräysten mukaisesti. EWC-n (European Waste Catalogue) mukaan jättekoodit eivät ole tiettyä tuotetta, vaan tiettyä käyttötakoitusta vastaavia. Käyttäjän tulee määrittellä jättekoodit, mieluiten keskustellen jätehuoltoviranomaisten kanssa.
Eurooppalainen jättekoodi (EWC)	Eurooppalainen jättekoodi (EWC): 160509 muut kuin nimikkeissä 16 05 06, 16 05

	07 ja 16 05 08 mainitut käytöstä poistetut kemikaalit
Muut tiedot	Ei saa tyhjentää viemäriin.

KOHTA 14: Kuljetustiedot

14.1. YK-numero

Huomautukset	Ei luokiteltu kuljetuksia varten YK-, IMO-, ADR/RID- ja IATA/ICAO-sääntöjen mukaan.
--------------	---

14.2 Kuljetuksessa käytettävä virallinen nimi

Huomautukset	Ei relevantti.
--------------	----------------

14.3 Kuljetuksen vaaraluokka

Huomautukset	Ei relevantti.
--------------	----------------

14.4 Pakkausryhmä

Huomautukset	Ei relevantti.
--------------	----------------

14.5 Ympäristövaarat

Huomautukset	Ei relevantti.
--------------	----------------

14.6 Erityiset varotoimet käyttäjälle

Käyttäjän erityiset varotoimenpiteet	Ei relevantti.
--------------------------------------	----------------

14.7. Kuljetus irtolastina Marpol-sopimuksen II liitteen ja IBC-säännösten mukaisesti

Saasteluokka (pollution category)	Ei relevantti.
-----------------------------------	----------------

KOHTA 15: Lainsäädäntöä koskevat tiedot

15.1 Nimenomaisesti ainetta tai seosta koskevat turvallisuus-, terveys- ja ympäristösäännökset tai -lainsäädäntö

Viitteet (lait/määräykset)	Euroopan parlamentin ja neuvoston asetus (EY) N:o 1907/2006, annettu 18 päivänä joulukuuta 2006, kemikaalien rekisteröinnistä, arvioinnista, lupamenettelyistä ja rajoituksista (REACH) Euroopan parlamentin ja neuvoston asetus numero 1272/2008 16.12.2008 myöhempine muutoksineen. Valtioneuvoston asetus jätteistä 179/2012 jäteluetteloliitteineen. 2019 ADR/RID-määräykset
----------------------------	---

15.2 Kemikaaliturvallisuusarviointi

Kemikaaliturvallisuusarviointi on tehty	Ei
---	----

KOHTA 16: Muut tiedot

Käytettyjen H-lausekkeiden luettelo (kohdissa 2 ja 3)	H221 Syttyvä kaasu. H314 Voimakkaasti ihoa syövyttävää ja silmiä vaurioittavaa. H331 Myrkyllistä hengitettynä. H400 Erittäin myrkyllistä vesieliöille.
Käytetyt lyhenteet	EC50: Aineen vaikuttava pitoisuus, jossa 50 prosentille kohde-eliöistä aiheutuu vaikutuksia EJL-koodi: Euroopan jäteluettelon mukainen koodi LC50: Pitoisuus, joka tappaa 50% koe-eliöistä LD50: Annos, joka tappaa 50% koe-eliöistä. Log Pow: Jakaantumiskerroin: n-oktanoli/vesi NOAEL: Taso, joka ei aiheuta havaittavaa haittavaikutusta (No observed adverse effect level).
Muutokset edelliseen versioon (lisäykset, poistot tai tarkistukset)	Uusi käyttöturvallisuustiedote
Versio	4